

Įstatymas skelbtas: Žin., 2000, Nr. 39-1088
Neoficialus įstatymo tekstas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
**TARNYBOS KALĖJIMŲ DEPARTAMENTE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISINGUMO MINISTERIJOS STATUTO PATVIRTINIMO**

ĮSTATYMAS

2000 m. balandžio 18 d. Nr. VIII-1631
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo patvirtinimas

Patvirtinti Tarnybos Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statutą (pridedamas).

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. rugsėjo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

**TARNYBOS KALĖJIMŲ DEPARTAMENTE
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS
S T A T U T A S**

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Statuto paskirtis

Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statutas (toliau - Statutas) nustato Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau - Kalėjų departamentas) bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių veiklos teisinius pagrindus, uždavinius, finansavimą, materialinį-techninį aprūpinimą, veiklos kontrolę ir pareigūnų teisinę padėtį.

2 straipsnis. Šiame statute vartojamos sąvokos

1. **Kalėjų departamentui pavaldžios įstaigos ir valstybės įmonės** – pataisos inspekcijos, areštinės, pataisos namai, nepilnamečių pataisos namai, kalėjimai, atviros kolonijos, gydymo-pataisos namai, laisvės atėmimo vietų ligoninės, kardomojo kalinimo vietos (tardymo izoliatoriai), valstybės įmonės prie pataisos įstaigų ir Kalėjų departamento Mokymo centras.

2. **Laisvės atėmimo vietos** – areštinės, pataisos namai, nepilnamečių pataisos namai, kalėjimai, atviros kolonijos, gydymo-pataisos namai, laisvės atėmimo vietų ligoninės ir kardomojo kalinimo vietos (tardymo izoliatoriai).

3. **Kalėjų departamento arba jam pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės pareigūnas** (toliau – **pareigūnas**) – asmuo, priimtas į valstybės tarnybą ar dirbantis Kalėjų departamentui pavaldžioje valstybės įmonėje šio statuto nustatyta tvarka ir turintis administracinius įgaliojimus nepavaldiems asmenims.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

3 straipsnis. Kalėjų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių statusas ir uždaviniai

1. Kalėjų departamentas yra biudžetinė Teisingumo ministerijai pavaldi įstaiga. Kalėjų departamentas yra juridinis asmuo ir turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu bei savo pavadinimu.

2. Kalėjų departamentas bei jam pavaldžios įstaigos ir valstybės įmonės vykdo uždavinius, kurie joms yra nustatyti Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo įstatymuose, Kardomojo kalinimo įstatyme, kituose įstatymuose bei teisės aktuose, taip pat šių įstaigų nuostatuose bei įmonių įstatuose.

3. Kalėjų departamentui pavaldžios įstaigos ir valstybės įmonės turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu bei savo pavadinimu ir yra viešieji juridiniai asmenys. Pataisos inspekcijos, areštinės, pataisos namai, nepilnamečių pataisos namai, kalėjimai, atviros kolonijos, kardomojo kalinimo vietos (tardymo izoliatoriai) ir Kalėjų departamento Mokymo centras veikia pagal Biudžetinių įstaigų įstatymą, gydymo-pataisos namai ir laisvės atėmimo vietų ligoninės – pagal Biudžetinių įstaigų įstatymą ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymą, o valstybės įmonės prie pataisos įstaigų – pagal Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą.

4. Kalėjų departamentui pavaldžios įstaigos ir valstybės įmonės gali turėti bendrąsias tarnybas (struktūrinius padalinius), išlaikomas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Bendrųjų tarnybų sąrašą ir jose dirbančių darbuotojų skaičių tvirtina Kalėjų departamento direktorius, neviršydamas nustatytų asignavimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

4 straipsnis. Kalėjimų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių veiklos principai

Kalėjimų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių veikla grindžiama teisingumo, teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių gerbimo, kalinamųjų bei nuteistųjų lygybės prieš kardomojo kalinimo ir bausmių vykdymo įstatymus, humanizmo, bausmių vykdymo individualizavimo ir progresyvaus bausmių atlikimo bei viešumo principais.

5 straipsnis. Kalėjimų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių veiklos teisiniai pagrindai

Kalėjimų departamentas bei jam pavaldžios įstaigos ir valstybės įmonės savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Baudžiamuoju kodeksu, Baudžiamojo proceso kodeksu, Kardomojo kalinimo įstatymu, bausmių vykdymo įstatymais bei kitais įstatymais, šiuo statutu, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais.

6 straipsnis. Kalėjimų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių ryšiai

Kalėjimų departamentas bei jam pavaldžios įstaigos ir valstybės įmonės, įgyvendindami pavestus uždavinius, bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos valstybės, vietos savivaldos institucijomis, visuomeninėmis organizacijomis, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis, kitų valstybių kompetentingomis institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis.

7 straipsnis. Kalėjimų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir likvidavimas

1. Kalėjimų departamentą, areštines, pataisos namus, nepilnamečių pataisos namus, kalėjimus, atviras kolonijas, gydymo-pataisos namus, laisvės atėmimo vietų ligonines ir kardomojo kalinimo vietas (tardymo izoliatorius) steigia, reorganizuoja, pertvarko ir likviduoja Vyriausybė Teisingumo ministerijos teikimu.

2. Pataisos inspekcijas, valstybės įmones prie pataisos įstaigų ir Kalėjimų departamento Mokymo centrą steigia, reorganizuoja, pertvarko ir likviduoja Teisingumo ministerija teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Kalėjimų departamento, pataisos inspekcijų, areštinių, pataisos namų, nepilnamečių pataisos namų, kalėjimų, atvirų kolonijų, gydymo-pataisos namų, laisvės atėmimo vietų ligoninių, kardomojo kalinimo vietų (tardymo izoliatorių) ir Kalėjimų departamento Mokymo centro nuostatus bei valstybės įmonių prie pataisos įstaigų įstatus tvirtina teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

ANTRASIS SKIRSNIS KALĖJIMŲ DEPARTAMENTO BEI JAM PAVALDŽIŲ ĮSTAIGŲ IR VALSTYBĖS ĮMONIŲ STRUKTŪRA, PAREIGŪNAI, KITI VALSTYBĖS TARNAUTOJAI IR DARBUOTOJAI

8 straipsnis. Pareigūnai, kiti valstybės tarnautojai ir darbuotojai

1. Kalėjimų departamente bei jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse dirba pareigūnai, kiti valstybės tarnautojai ir darbuotojai.

2. Pareigūnai skirstomi į jaunesnius pareigūnus, pareigūnus, vyresnius pareigūnus ir vyriausius pareigūnus. Pareigūnų tarnyba Kalėjimų departamente bei jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse organizuojama statutinės drausmės pagrindais ir reglamentuojama įstatymais, šiuo statutu bei kitais teisės aktais. Kalėjimų departamento bei jam pavaldžių įstaigų pareigūnams Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos taikomos tiek, kiek jų statuso nereglamentuoja šis statutas. Kalėjimų departamentui pavaldžių valstybės įmonių pareigūnams Valstybės tarnybos įstatymas netaikomas, o darbo santykius ir socialines garantijas reglamentuojantys įstatymai bei kiti teisės aktai taikomi tiek, kiek jų statuso ir socialinių garantijų nereglamentuoja šis statutas. Kalėjimų departamento bei jam pavaldžių įstaigų pareigūnų darbo apmokėjimo tvarką

reglamentuoja Valstybės tarnybos įstatymas ir šis statutas, o Kalėjų departamentui pavaldžių valstybės įmonių pareigūnų – šis statutas ir kiti teisės aktai.

3. Kalėjų departamento bei jam pavaldžių įstaigų valstybės tarnautojų tarnybą reglamentuoja Valstybės tarnybos įstatymas.

4. Valstybės įmonėse prie pataisos įstaigų dirba pareigūnai ir darbuotojai. Darbuotojų darbo santykius reglamentuoja darbo įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

9 straipsnis. Kalėjų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių struktūra

1. Kalėjų departamento struktūrą ir valstybės tarnautojų bei darbuotojų pareigybių sąrašus tvirtina šio departamento direktorius, neviršydamas nustatyto metinio darbo užmokesčio fondo ir didžiausio leistino valstybės tarnautojų pareigybių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičiaus.

2. Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių struktūrą, atsižvelgdamas į jų nuostatuose ir įstatuose apibrėžtus uždavinius, funkcijas, bausmių vykdymo ir kalinimo režimų užtikrinimo specifiką, nustato šio departamento direktorius.

3. Kalėjų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų pareigybių sąrašus, neviršydamas nustatyto metinio darbo užmokesčio fondo, tvirtina šio departamento direktorius.

4. Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų vadovai, neviršydami nustatyto metinio darbo užmokesčio fondo, tvirtina šių įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių sąrašus, o Kalėjų departamentui pavaldžių valstybės įmonių vadovai – šių įmonių darbuotojų pareigybių sąrašus.

5. (Neteko galios nuo 2003 m. gegužės 21 d.)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

TREČIASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ IR KITŲ VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PRIĖMIMAS IR RENGIMAS

10 straipsnis. Pareigūnų ir kitų valstybės tarnautojų atranka

1. Į pareigūnų pareigas savanoriškumo ir atrankos pagrindu priimami ne jaunesni kaip 20 metų valstybinę kalbą mokantys Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie pagal išsilavinimą, intelektą, asmenines savybes, dalykinį ir fizinį pasirengimą bei sveikatos būklę tinka eiti Kalėjų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų pareigas.

2. (Neteko galios nuo 2003 m. gegužės 21 d.)

3. Kalėjų departamento direktoriai, jo pavaduotojai, tarnybų viršininkais ir jų pavaduotojai, šiam departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių vadovais ir jų pavaduotojais gali būti tik aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys. Kitų pareigūnų išsilavinimo cenzą nustato Teisingumo ministerija.

4. Asmenys, priimami į tarnybą Kalėjų departamente bei jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse, yra tikrinami pagal Vidaus reikalų ministerijos ir policijos įstaigų įskaitas. Šio specialaus tikrinimo tvarką nustato Teisingumo ministerija ir Vidaus reikalų ministerija.

5. Asmenų, priimamų eiti pareigūnų pareigas, bei pareigūnų tarnybos eigoje tinkamumo tarnybai pagal sveikatos būklę patikrinimą Kalėjų departamento arba jam pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės siuntimu atlieka Sveikatos priežiūros tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos asmens sveikatos priežiūros įstaigos.

6. Asmenų, priimamų dirbti į pareigūnų pareigas, ir šių pareigūnų tinkamumo tolesnei tarnybai sveikatos kriterijus nustato Teisingumo ministerija kartu su Sveikatos apsaugos ministerija. Tinkamumo tarnybai pagal sveikatos būklę patikrinimą tvarką ir periodinių sveikatos patikrinimų Sveikatos priežiūros tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarką nustato Teisingumo ministerija ir Vidaus reikalų ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

11 straipsnis. Priėmimo į tarnybą Kalėjų departamente bei jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse apribojimai

1. Į tarnybą Kalėjų departamente arba jam pavaldžiose įstaigose ar valstybės įmonėse negali būti priimtas asmuo:

1) jeigu jis neatliko Karo prievolės įstatymo nustatytos pradinės karo prievolės. Šis reikalavimas netaikomas karo prievolinkams, įstatymo numatytais atvejais ir tvarka nuo šios prievolės atleistiems, taip pat asmenims, kuriems ji atidėta ar pakeista kitais tarnybos atlikimo būdais;

2) pagal sveikatos būklės patikrinimo išvadą netinkamas tarnauti pareigūnu Kalėjų departamente arba jam pavaldžiose įstaigose ar valstybės įmonėse;

3) praradęs valstybės tarnautojo statusą Valstybės tarnybos įstatymo nustatytais pagrindais, išskyrus jo numatytas išlygas;

4) jeigu Kalėjų departamente arba jam pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėje tarnauja jo tėvai, tėviai, sutuoktinis, brolis, sesuo, vaikas, įvaikis, taip pat sutuoktinio tėvai, tėviai, brolis, sesuo, vaikas arba įvaikis, su kuriuo būtų tiesioginio pavaldumo ar kontrolės ryšys;

5) jeigu jis yra įtariamas arba kaltinamas nusikalstamos veikos padarymu;

6) teistas už nusikaltimą;

7) kurio artimiausias giminaitis (tėvai, tėviai, sutuoktinis, brolis, sesuo, vaikas, įvaikis) atlieka laisvės atėmimo bausmę;

8) buvęs SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) kadriniu darbuotoju - pagal Įstatymo „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ reikalavimus.

2. Jeigu atrankos į tarnybą Kalėjų departamente arba jam pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėje metu nustatyta priimamą asmenį kompromituojančių duomenų, vadovas, turintis priėmimo į tarnybą teisę, savarankiškai sprendžia apie asmens tinkamumą tarnybai. Atsisakius asmenį priimti į tarnybą, vadovas, turintis priėmimo į tarnybą teisę, privalo šį asmenį informuoti apie turimus jį kompromituojančius duomenis.

3. Ginčus, kilusius dėl priėmimo į tarnybą, nagrinėja Kalėjų departamento direktorius ir Teisingumo ministerijos vadovybė.

4. Sprendimai dėl atsisakymo priimti į tarnybą gali būti skundžiami teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

12 straipsnis. Pareigūnų skyrimas į pareigas

1. Priimant į tarnybą Kalėjų departamente bei jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse, pareigūną į pareigas skiriantis vadovas pareigūnui nuo skyrimo į pareigas dienos nustato nuo 1 iki 6 mėnesių išbandymo terminą. Jeigu išbandymo terminas yra pasibaigęs, o pareigūnas neatleistas iš pareigų, laikoma, kad jo tarnyba įvertinta teigiamai ir tęsiama toliau. Įvadinio mokymo, atostogų ir laikinojo nedarbingumo laikas į išbandymo terminą neįskaitomas. Teisingumo ministro skiriamiems pareigūnams išbandymo terminas gali būti nenustatomas.

2. Priimamas į tarnybą asmuo priėmimo dieną turi būti pasirašytinai supažindintas su savo pareigybės aprašymu.

3. Jeigu paskyręs pareigūną vadovas pripažįsta, kad išbandymo rezultatai yra nepatenkinami, pareigūnas iki išbandymo termino pabaigos atleidžiamas iš tarnybos vadovaujantis šio statuto 32 straipsnio 2 dalies 6 punktu. Atleisti pareigūną iš tarnybos pagal šio statuto 32 straipsnio 2 dalies 6 punktą galima išbandymo terminui nepasibaigus. Šioje dalyje numatytais atvejais pareigūnas atleidžiamas iš tarnybos tik įspėjus jį apie atleidimą raštu ne vėliau kaip prieš 3 dienas.

4. (Neteko galios nuo 2003 m. gegužės 21 d.)

5. Visus Kalėjų departamento pareigūnus, šiam departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnus ir vyresnius pareigūnus į pareigas skiria ir iš jų atleidžia Kalėjų departamento direktorius. Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių vadovai į pareigas skiria ir iš jų atleidžia jaunesnius pareigūnus.

6. Kalėjimų departamento direktorių, jo pavaduotojus bei šiam departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių vadovus į pareigas skiria ir iš jų atleidžia teisingumo ministras.

7. Kalėjimų departamento direktorius, jo pavaduotojai, šio departamento tarnybų viršininkai ir jų pavaduotojai, Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių vadovai ir jų pavaduotojai bei šių įstaigų ir valstybės įmonių tarnybų viršininkai ir jų pavaduotojai į šias pareigas skiriami objektyviai įvertinus jų profesinį pasirengimą, įgūdžius ir privalumus uždaro konkurso būdu.

8. Priimtam į tarnybą pareigūnui pradedama pildyti asmens byla. Asmens bylos turinį ir jos pildymo tvarką nustato Teisingumo ministerija.

9. Pareigūnų tarnybinių pažymėjimų formą, jų išdavimo, keitimo ir paėmimo iš pareigūnų tvarką nustato Teisingumo ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

13 straipsnis. Pareigūnų priesaika

1. Pareigūnai ne vėliau kaip per mėnesį nuo jų paskyrimo į pareigas ir suteikimo jiems pareiginių laipsnių prisiekia Lietuvos valstybei:

„Aš, Kalėjimų departamento pareigūnas(-ė) (vardas, pavardė), Jums liudijant:

prisiekiu, negailėdamas(-a) savo jėgų ir gyvybės, ištikimai tarnauti Lietuvos Respublikai, sąžiningai vykdyti jos įstatymus ir viršininkų įsakymus;

prisiekiu griežtai laikytis teisėtumo, gerbti žmogaus teises ir laisves;

prisiekiu dorai atlikti savo pareigas ir susilaikyti nuo poelgių, kurie galėtų pakenkti geram Kalėjimų departamento pareigūno(-ės) vardui.

Tepadeda man Dievas.“

Prisiekti galima ir be paskutiniojo sakinio.

2. Prisiekusio pareigūno pasirašytas lapas su priesaikos tekstu saugomas šio pareigūno asmens byloje.

3. Kalėjimų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų prisaikdinimo tvarką nustato Teisingumo ministerija.

14 straipsnis. Pareigūnų rengimas

1. Pareigūnai įvadinį mokymą išeina Kalėjimų departamento Mokymo centre, o kvalifikaciją tobulina šiame centre ir kvalifikacijos tobulinimo įstaigose.

2. Kalėjimų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnams įvadinio mokymo bei kvalifikacijos tobulinimo laikotarpiu yra paliekamos einamos pareigos ir mokamas nustatytas darbo užmokestis.

3. Pareigūnų įvadinio mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo Kalėjimų departamento Mokymo centre tvarką nustato šio departamento direktorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

15 straipsnis. Pareigūnų atestavimas

1. Pareigūnų sugebėjimai, profesinė veikla, asmeninės savybės, taip pat ar jie tinka eiti šias pareigas, įvertinami atestacijos metu.

2. Pareigūnai pirmą kartą atestuojami pasibaigus bandomajam laikotarpiui. Vėliau jie atestuojami kas ketveri metai.

3. Prireikus Teisingumo ministerijos vadovybė, Kalėjimų departamento direktorius, šiam departamentui pavaldžių įstaigų arba valstybės įmonių vadovai gali surengti sau pavaldžių pareigūnų neeilinį atestavimą.

4. Atestavimo tvarką nustato Teisingumo ministerija.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAREIGŪNŲ PAREIGINIAI LAIPSNIAI IR TARNYBINĖ UNIFORMA

16 straipsnis. Pareigūnų pareiginiai laipsniai

Pareigūnų statutiniais santykiams reglamentuoti bei einamoms pareigoms žymėti nustatomi šie pareiginiai laipsniai:

- 1) jaunesnieji pareigūnai - prižiūrėtojas, vyresnysis prižiūrėtojas, viršila;
- 2) pareigūnai - jaunesnysis inspektorius, inspektorius, vyresnysis inspektorius;
- 3) vyresnieji pareigūnai - tarnybos viršininko pavaduotojas, tarnybos viršininkas, direktoriaus pavaduotojas;
- 4) vyriausieji pareigūnai - direktorius, generalinio direktoriaus pavaduotojas, generalinis direktorius.

17 straipsnis. Pareigūnai, turintys įgaliojimus suteikti pareiginius laipsnius

1. Jaunesniųjų pareigūnų pareiginius laipsnius suteikia Kalėjų departamento direktorius bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių vadovai.
2. Pareigūnų ir vyresniųjų pareigūnų pareiginius laipsnius suteikia Kalėjų departamento direktorius.
3. Vyriausiųjų pareigūnų pareiginius laipsnius suteikia teisingumo ministras.
4. Pareiginių laipsnių suteikimo tvarką nustato Teisingumo ministerija.

18 straipsnis. Pareigūnų tarnybinė uniforma ir skiriamieji ženklai

1. Pareigūnai dėvi Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintą nustatyto pavyzdžio tarnybinę uniformą su pareiginių laipsnių ženklais ir simbolika.
2. Pareigūnams tarnybinė uniforma išduodama nemokamai.
3. Tarnybinės uniformos išdavimo normas bei dėvėjimo tvarką nustato Teisingumo ministerija.

PENKTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ TEISINĖ PADĖTIS

19 straipsnis. Pareigūnų teisinė padėtis

1. Pareigūnų gyvybę, sveikatą, garbę ir orumą, teises bei laisves gina Lietuvos Respublikos įstatymai.
2. Pareigūnai, atlikdami tarnybines pareigas, vadovaujasi įstatymais ir kitais teisės aktais.
3. Jeigu pareigūnas gauna įstatymams ar kitiems teisės aktams prieštaraujantį įsakymą ar nurodymą, jis turi vadovautis įstatymais ir kitais teisės aktais, o apie neteisėtą įsakymą ar nurodymą pranešti Kalėjų departamento vadovybei. Neteisėto įsakymo ar nurodymo vykdymas neatleidžia pareigūno nuo atsakomybės.
4. Kiekvienas pareigūnas asmeniškai atsako už savo sprendimus ir veiksmus bei jų pasekmes.
5. Pareigūnų teisėti nurodymai, susiję su tarnybinių funkcijų atlikimu, yra privalomi visiems juridiniams ir fiziniams asmenims.
6. Už įstatymų, šio statuto ir kitų teisės aktų pažeidimus bei padarytas nusikalstamas veikas pareigūnai atsako įstatymų nustatyta tvarka.

20 straipsnis. Pareigūnų profesinių interesų įgyvendinimas

1. Pareigūnai gali steigti draugijas, klubus ir kitus susivienijimus, tenkinančius jų profesinius, kultūrinius ir socialinius poreikius. Jų veiklą reglamentuoja įstatymų nustatyta tvarka priimti ir įregistruoti įstatai (nuostatai).
2. Pareigūnų dalyvavimas draugijų, klubų ar kitų susivienijimų, tenkinančių jų profesinius, kultūrinius ir socialinius poreikius, veikloje neturi trukdyti tiesioginėms pareigoms.

21 straipsnis. Draudimai pareigūnams

Pareigūnams draudžiama:

- 1) būti renkamiems (skiriamiems) įmonės organo nariais, išskyrus atvejus, kai šiais nariais jie yra išrinkti ar paskirti Kalėjų departamentui įgaliojusi, taip pat gauti atlyginimą ar kitų išmokų už įmonės organo nario veiklą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus. Pareigūnui, kuris yra išrinktas (paskirtas) įmonės organo nariu, už šią veiklą skirtas atlyginimas ar kitos išmokos

pervedamos į valstybės biudžetą, išskyrus šiam pareigūnui, pasiūstam į tarnybinę komandiruotę, mokamus dienpinigius ir kompensuojamas su komandiruote susijusias išlaidas;

2) įstaigų (įmonių), kuriose jie eina pareigas, vardu sudaryti sandorius su individualiomis (personalinėmis) įmonėmis, ūkinėmis bendrijomis, kurių savininkai, tikrieji nariai ar komanditoriai yra jie patys arba jų sutuoktiniai, artimieji giminaičiai ar asmenys, su pareigūnais susiję svainystės (partnerystės) ryšiais, taip pat sudaryti sandorius su akcinėmis bendrovėmis, kuriose jie patys arba jų sutuoktiniai, artimieji giminaičiai ar asmenys, susiję su pareigūnais svainystės (partnerystės) ryšiais, turi ar valdo pagal kito asmens įgaliojimą daugiau negu 10 procentų įstatinio kapitalo arba akcijų;

3) dirbti samdomais darbuotojais, patarėjais, ekspertais ar konsultantais, eiti kitas pareigas valstybės ar savivaldybės institucijose, įstaigose bei įmonėse, taip pat gauti kitą, negu pareigūnams įstatymų ar kitų teisės aktų nustatyta, darbo užmokestį, išskyrus atlyginimą už darbą visų lygių rinkimų, referendumo komisijose bei už darbą pagal sutartis su rinkimų arba referendumo komisijomis, už mokslinį ir pedagoginį darbą aukštosiose mokyklose ar valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigose, Kalėjų departamento Mokymo centre, už neformalųjį suaugusiųjų švietimą, už teisės aktų projektų rengimą (jeigu ši funkcija nenurodyta pareigūno pareigybės aprašyme), kai jie Seimo nutarimu ar Seimo valdybos sprendimu, Seimo Pirmininko potvarkiu, Respublikos Prezidento dekretu, Vyriausybės nutarimu ar Ministro Pirmininko potvarkiu paskiriami rengti teisės aktų projektus, taip pat išskyrus autorinį atlyginimą už kūrinius, kurie yra intelektualinės nuosavybės teisių objektai;

4) būti politinių partijų ar politinių organizacijų nariais. Pareigūnas, pradėdamas tarnybą Kalėjų departamente arba jam pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėje, nutraukia narystę politinėje partijoje ar politinėje organizacijoje;

5) streikuoti ir piketuoti;

6) naudotis ne tarnybos reikalams darbovietės turtu;

7) gauti dovanų už tarnybinių pareigų atlikimą, išskyrus vardines dovanas, numatytas šio statuto 24 straipsnio 1 dalies 3 punkte, ir dovanas, gautas pagal tarptautinį protokolą;

8) turėti alkoholinių gėrimų, taip pat narkotinių, psichotropinių ir toksinių medžiagų, jų pirmtakų, stipriai veikiančių medikamentų bei daiktų (reikmenų), kurių sąrašą nustato Kalėjų departamento direktorius, Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių teritorijose, kuriose laikomi asmenys, kuriems paskirta kardomoji priemonė – suėmimas, bei atliekantys arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės nuteistieji.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ SPECIALIOSIOS TEISĖS

22 straipsnis. Pareigūnų specialiosios teisės

1. Pareigūnai turi šias specialiąsias teises:

1) atlikti asmenų, įeinančių (išeinančių) į (iš) kardomojo kalinimo ir laisvės atėmimo vietas (vietų) bei valstybės įmones (įmonių) prie pataisų įstaigų, apžiūrą ir daiktų patikrinimą;

2) naudotis Teisingumo ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos nustatyta tvarka Vidaus reikalų ministerijos ir policijos įstaigų duomenų bankais;

3) bendradarbiauti su policija organizuojant asmenų, pabėgusių iš kardomojo kalinimo ir laisvės atėmimo vietų, paiešką;

4) bendradarbiauti su vidaus reikalų sistemos pareigūnais perduodant kitoms valstybėms nuteistus laisvės atėmimu asmenis, kurie yra tų valstybių piliečiai, bei grąžinant iš kitų valstybių į Lietuvą nuteistus Lietuvos Respublikos piliečius laisvės atėmimo bausmei atlikti;

5) rengti kartu su vidaus reikalų sistemos pareigūnais specialiosios taktikos pratybas, išmokant pareigūnus veikti, jeigu susidarytų ypatinga situacija kardomojo kalinimo ir laisvės atėmimo vietose bei kitose Kalėjų departamentui pavaldžioje įstaigose ir valstybės įmonėse;

6) turėti ir saugoti tarnybai naudojamus ginklus bei šaudmenis ir specialiąsias priemones. Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo bei Kalėjų departamento direktoriaus nustatyta tvarka. Šią teisę turi tik įvadinį mokymą išėję pareigūnai.

2. Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų vadovų specialiosios teisės, susidarius ypatingai situacijai kardomojo kalinimo ir laisvės atėmimo vietose bei kitose Kalėjimų departamentui pavaldžiose įstaigose, nustatytos Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo įstatymuose, Kardomojo kalinimo įstatyme bei kituose įstatymuose.

3. Pareigūnai gali turėti ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatytų teisių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

23 straipsnis. Šaunamųjų ginklų ir specialiųjų priemonių panaudojimas

Pareigūnai Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo įstatymuose, Kardomojo kalinimo įstatyme, kituose įstatymuose numatytais atvejais bei tvarka turi teisę panaudoti šaunamuosius ginklus ir specialiąsias priemones. Šią teisę turi tik įvadinį mokymą išėję pareigūnai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

SEPTINTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ SKATINIMAS IR DRAUSMINĖ ATSAKOMYBĖ

24 straipsnis. Pareigūnų skatinimas ir drausminė atsakomybė

1. Pareigūnai gali būti skatinami:

- 1) padėka;
- 2) vienkartinė (iki penkių minimalių gyvenimo lygių dydžio) pinigine išmoka;
- 3) vardine dovana;
- 4) papildomomis mokamomis atostogomis;
- 5) žinybiniu ženklu.

2. Pareigūnams už tarnybinius nusižengimus gali būti skiriamos šios tarnybinės nuobaudos:

- 1) įspėjimas žodžiu;
- 2) papeikimas;
- 3) griežtas papeikimas;
- 4) nušalinimas nuo pareigų nuo 1 iki 6 mėnesių;
- 5) kvalifikacinės kategorijos pažeminimas arba žemiausios kvalifikacinės kategorijos atėmimas;
- 6) pareiginės algos sumažinimas 1 ar 2 kategorijomis iki 6 mėnesių;
- 7) pareigų pažeminimas;
- 8) atleidimas iš tarnybos.

3. Tarnybinė nuobauda - įspėjimas žodžiu - galioja tris mėnesius nuo jos paskyrimo dienos. Kitos tarnybinės nuobaudos galioja vienerius metus nuo jų paskyrimo dienos.

4. Pareigūnai už padarytus tarnybinius nusižengimus drausmine tvarka atsako neatsižvelgiant į tai, ar baudžiamoji ar administracinė atsakomybė taikoma, ar ne.

5. Pareigūnai, turintys galiojančių tarnybinių nuobaudų, taip pat perkelti į žemesnės pareigas atestavimo tvarka, neskatinami vienerius metus.

6. Visus šiame straipsnyje nustatytus paskatinimus ir tarnybines nuobaudas pareigūnams skirti turi teisę įsakymais teisingumo ministras.

7. Kalėjimų departamento direktorius turi teisę įsakymais skirti pareigūnams visus šiame straipsnyje nustatytus paskatinimus ir tarnybines nuobaudas, išskyrus pažeminti pareigas bei atleisti iš tarnybos Kalėjimų departamento direktoriaus pavaduotojus bei šiam departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių vadovus.

8. Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių vadovų įgaliojimus skiriant paskatinimus ir tarnybines nuobaudas, paskatinimų ir tarnybinių nuobaudų skyrimo bei paskirtų tarnybinių nuobaudų panaikinimo prieš terminą tvarką nustato Teisingumo ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

25 straipsnis. Pareigūnų papildomos mokamos atostogos

Pareigūnams papildomas mokamas atostogas, numatytas šio statuto 24 straipsnio 1 dalies 4 punkte, iki 10 kalendorinių dienų turi teisę įsakymais suteikti teisingumo ministras ir Kalėjų departamento direktorius, iki 5 kalendorinių dienų - šiam departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių vadovai.

26 straipsnis. Reikalavimai skiriant tarnybines nuobaudas

1. Prieš skiriant tarnybinių nuobaudą, reikalaujama, kad pareigūnas pasiaiškintų raštu.
2. Jei per tris darbo dienas pareigūnas atsisako pasiaiškinti, tarnybinių nuobaudą galima skirti be pasiaiškinimo. Atsisakymo pasiaiškinti faktas įforminamas protokolu.
3. Tarnybinių nuobauda skiriama tuoj pat paaiškęs tarnybiniam nusižengimui, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai turintis teisę skirti nuobaudą vadovas sužinojo apie tarnybinių nusižengimą, neįskaitant laiko, kurį pareigūnas nebuvo tarnyboje dėl ligos, atostogavo arba buvo atliekamas tarnybinis tyrimas.
4. Negalima skirti tarnybinių nuobaudos praėjus vieneriems metams nuo tos dienos, kai tarnybinis nusižengimas buvo padarytas. Tyrimo laikas neįskaitomas į vienerių metų terminą tarnybinei nuobaudai skirti. Atlikus tyrimą, įgaliotas pareigūnas ar valstybės institucija per 10 darbo dienų privalo tarnybinių nuobaudą skiriančiam pareigūnui pateikti siūlymus ją skirti. Tarnybinių nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai gautas įgalioto pareigūno ar valstybės institucijos siūlymas skirti tarnybinių nuobaudą.
5. Už padarytą tarnybinių nusižengimą skiriama tik viena tarnybinių nuobauda.
6. Pareigūnas, nesutinkantis su paskirta tarnybinių nuobauda, ją gali skųsti Kalėjų departamento direktoriui, Teisingumo ministerijos vadovybei bei teismui.

27 straipsnis. Pareigūnų padarytos žalos atlyginimas

Žala, kurią eidamas tarnybines pareigas pareigūnas padaro neteisėtais veiksmais ar neveikimu, atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ NUŠALINIMAS NUO PAREIGŲ

28 straipsnis. Pareigūnų nušalinimo nuo pareigų atvejai, terminai ir tvarka

1. Kalėjų departamento direktorius bei šiam departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių vadovai įsakymais turi teisę nušalinti nuo pareigų sau pavaldžius pareigūnus.
2. Pareigūnas gali būti nušalintas nuo pareigų:
 - 1) jei jis darbo laiku tarnybos vietoje yra neblaivus arba apsvaigęs nuo toksinių, psichotropinių ar narkotinių medžiagų, - tą dieną (pamainą);
 - 2) jei jis įtariamas padaręs tarnybinių nusižengimą, - kol bus atliktas tarnybinis tyrimas;
 - 3) jei jis atestavimo komisijos sprendimu pripažįstamas netinkamu tęsti tarnybą, - kol bus priimtas sprendimas dėl jo tolesnės tarnybos;
 - 4) jeigu jis yra įtariamas arba kaltinamas nusikalstamos veikos padarymu, - iki baudžiamojo proceso nutraukimo arba išteisinamojo teismo nuosprendžio įsiteisėjimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

29 straipsnis. Pareigūnų nušalinimo nuo pareigų pasekmės

Pareigūnas, nušalintas nuo pareigų, netenka teisės dėvėti tarnybinių uniformos, privalo grąžinti pareigūno tarnybinių pažymėjimą, kitus dokumentus, tarnybinių šaunamąjį ginklą, šaudmenis, specialiąsias ir darbo priemones, kurias jis turėjo eidamas tarnybines pareigas.

30 straipsnis. Tarnybinis tyrimas nušalinus pareigūną nuo pareigų

Nušalinus pareigūną nuo pareigų pagal šio statuto 28 straipsnio 2 dalies 2 punktą, jį nušalinusio vadovo pavedimu atliekamas tarnybinis tyrimas.

31 straipsnis. Darbo užmokesčio mokėjimas pareigūnams, nušalintiems nuo pareigų

1. Pareigūnui, nušalintam nuo pareigų šio statuto 28 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose numatytais atvejais, darbo užmokesčio mokėjimas sustabdomas.

2. Pareigūnui, nepagrįstai nušalintam nuo pareigų, už laiką, kurį jis buvo nušalintas, išmokamas vidutinis darbo užmokestis.

DEVINTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ ATLEIDIMAS IŠ TARNYBOS

32 straipsnis. Pareigūnų atleidimo iš tarnybos pagrindai

1. Pareigūnas gali būti atleistas iš tarnybos:
 - 1) kai jam sukanka 50 metų, jeigu jo tarnyba Kalėjų departamente arba jam pavaldžiose įstaigose ar valstybės įmonėse nebuvo pratęsta šio statuto 33 straipsnyje nustatyta tvarka;
 - 2) jei savo poelgiu tarnybos metu arba ne tarnybos metu pažemino pareigūno vardą;
 - 3) jei neteisėtai perdavė asmenims, laikomiems Kalėjų departamentui pavaldžiose įstaigose, arba neteisėtai gavo iš šių asmenų medžiagų, dirbinių ar daiktų;
 - 4) kai sumažinamas pareigūnų etatų skaičius dėl darbo organizavimo pakeitimų;
 - 5) kai pareigūnas dėl laikinojo nedarbingumo neatvyksta į darbą daugiau kaip šimtą dvidešimt kalendorinių dienų iš eilės arba daugiau kaip šimtą keturiasdešimt kalendorinių dienų per paskutinius dvylika mėnesių;
 - 6) kai pareigūnas nerūpestingai atliko pareigas ar kitaip pažeidė tarnybos drausmę, jei prieš tai jam nors vieną kartą per paskutinius dvylika mėnesių buvo skirtos tarnybinės nuobaudos;
 - 7) kai pareigūnas tyčine neteisėta veika Kalėjų departamentui arba jam pavaldžiai įstaigai ar valstybės įmonei padarė turtinės žalos;
 - 8) jei įstatymų nustatytais atvejais į tarnybą grįžta pirmiau dirbęs pareigūnas;
 - 9) kai jis darbo laiku tarnybos vietoje yra neblaivus, apsvaigęs nuo toksinių, psichotropinių ar narkotinių medžiagų;
 - 10) kai jis neatvyksta į tarnybą be svarbių priežasčių per visą darbo dieną (pamainą);
 - 11) kai jis pažeidė draudimą streikuoti bei piketuoti;
 - 12) kai jis pažeidžia draudimą dalyvauti politinių partijų ar politinių organizacijų veikloje;
 - 13) kai jis atskleidė tarnybos paslaptį;
 - 14) kai jis įstatymų nustatyta tvarka nedeklaruoja turto ir pajamų.
2. Pareigūnas atleidžiamas iš tarnybos:
 - 1) jo paties prašymu;
 - 2) jei netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
 - 3) jei atsisako prisiekti arba prisiekęs atsisako priesaikos;
 - 4) kai jis pagal sveikatos būklės patikrinimo ar invalidumą nustatančios komisijos išvadą negali tęsti tarnybos;
 - 5) kai įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo pareigūnas nuteisiamas už padarytą nusikalstamą veiką;
 - 6) kai išbandymo rezultatai įvertinami nepatenkinamai;
 - 7) jei atestavimo komisijos sprendimu pripažįstamas netinkamu tęsti tarnybą;
 - 8) jei pareigūnas negali tarnauti dėl nustatytos priklausomybės nuo alkoholio, toksinių, psichotropinių ar narkotinių medžiagų;
 - 9) jei pereina į renkamas pareigas arba pareigas, į kurias skiriama konkurso tvarka;
 - 10) jei paaiškėjo šio statuto 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių, dėl kurių asmuo į tarnybą Kalėjų departamente arba jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse negali būti priimtas ir kurios asmens priėmimo į tarnybą metu nebuvo žinomos;
 - 11) kai paaiškėja, kad priimant į tarnybą buvo pateikti suklastoti dokumentai;
 - 12) kai paaiškėja, kad priimant į tarnybą buvo nusiųpti ar pateikti neatitinkantys tikrovės duomenys, dėl kurių asmuo negalėjo būti priimtas į tarnybą;
 - 13) kai pareigūnas pašaukiamas į būtinąją karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;
 - 14) kai jam sukanka Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytas senatvės pensijos amžius;
 - 15) jeigu jam paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos;
 - 16) jeigu nesutinka sudaryti darbo sutarties, kai jo pareigybė nepriskiriama pareigūnų pareigybėms.
3. Atleidimo iš tarnybos tvarką nustato Teisingumo ministerija.

4. Asmuo, nesutinkantis su atleidimo iš tarnybos motyvais ar taikytais atleidimo pagrindais, turi teisę kreiptis į Kalėjų departamento direktorių ir Teisingumo ministerijos vadovybę.

5. Ginčai dėl atleidimo iš tarnybos sprendžiami teismine tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

33 straipsnis. Pareigūnų tarnybos pratęsimo tvarka

Iki tol, kol pareigūnui sukaks šio statuto 32 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyti metai, jis turi teisę pateikti šio statuto 12 straipsnio 5 arba 6 dalyje nurodytiems vadovams prašymą dėl tarnybos pratęsimo. Šie vadovai gali įsakymais pareigūno tarnybą pratęsti kiekvieną kartą ne ilgiau kaip trejiems metams, tačiau ne ilgiau nei sukanka Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytas senatvės pensijos amžius.

34 straipsnis. Atleidimas iš tarnybos pareigūnui prašant

1. Pareigūnas, kuris nori nutraukti tarnybą, rašo prašymą vadovui, turinčiam įgaliojimus prašantį pareigūną atleisti iš tarnybos.

2. Pareigūno prašymas atleisti jį iš tarnybos turi būti patenkintas ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo padavimo dienos.

3. Pareigūnas, padavęs prašymą atleisti jį iš tarnybos, turi teisę atšaukti savo prašymą ir tęsti tarnybą, jeigu iki atšaukimo nepasirašytas įsakymas dėl jo atleidimo.

35 straipsnis. Reikalavimai atleidžiant pareigūną iš tarnybos atskirais atvejais

1. Negalima atleisti pareigūno iš tarnybos jo laikinojo nedarbingumo laikotarpiu arba atostogų metu (išskyrus atleidimą pagal šio statuto 32 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir 2 dalies 1, 4 punktus). Jeigu pareigūnas atleidžiamas iš tarnybos pažeidžiant šią nuostatą, jo atleidimo diena laikoma kita po atostogų ar kita po laikinojo nedarbingumo pasibaigimo tarnybos diena.

2. Atleisti pareigūną iš tarnybos pagal šio statuto 32 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 5 punktus galima tik įspėjus jį raštu prieš du mėnesius. Pareigūnui, kuriam iki teisės gauti visą senatvės pensiją liko ne daugiau kaip penkeri metai, invalidui, moteriai, turinčiai vaiką iki 14 metų, ir vyrui, vienam auginančiam vaiką iki tokio pat amžiaus, apie numatomą atleidimą iš tarnybos turi būti pranešta raštu prieš keturis mėnesius. Įspėjimas netenka galios, jei pasibaigus terminui praeina daugiau kaip vienas mėnuo, neįskaitant pareigūno laikinojo nedarbingumo ir atostogų laiko. Jei pareigūnas atleidžiamas iš tarnybos nepasibaigus įspėjimo terminui, jo atleidimo data nukeliama iki to laiko, kada turėjo pasibaigti įspėjimo terminas.

3. Atleisti pareigūną iš tarnybos pagal šio statuto 32 straipsnio 1 dalies 4 ir 8 punktus galima tik tuo atveju, jeigu nėra galimybės perkelti pareigūną jo sutikimu į tolygias arba žemesnes pareigas.

4. Atleisti pareigūną iš tarnybos pagal šio statuto 32 straipsnio 2 dalies 7 punktą galima per 10 kalendorinių dienų nuo atestavimo komisijos sprendimo pripažinti jį netinkamu tęsti tarnybą priėmimo dienos. Pareigūnas, kurį atestavimo komisija pripažino netinkamu tęsti tarnybą, turi teisę per 5 darbo dienas nuo atestavimo komisijos sprendimo priėmimo dienos paduoti skundą Kalėjų departamento direktoriui, jeigu atestavimo komisijos pirmininku buvo šiam departamentui pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės vadovas, arba teisingumo ministrui, jeigu atestavimo komisijos pirmininku buvo Kalėjų departamento direktorius. Skundas paduodamas per atestavimo komisijos pirmininką. Atleisti pareigūną iš tarnybos pagal šio statuto 32 straipsnio 2 dalies 7 punktą galima per 10 kalendorinių dienų nuo skundo atmetimo dienos.

36 straipsnis. Išeitinė išmoka atleidžiamam iš tarnybos pareigūnui

Kai pareigūnas atleidžiamas iš tarnybos pagal šio statuto 32 straipsnio 1 dalies 4, 5, 8 punktus ir 2 dalies 4 ir 16 punktus, atleidimo iš tarnybos dieną jam išmokama jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, atsižvelgiant į nepertraukiamąjį to pareigūno tarnybos stažą Kalėjų departamente (Pataisos reikalų departamente prie Vidaus reikalų ministerijos arba jam pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėje bei policijos komisariato pataisos darbų inspekcijoje) arba jam pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėje (į nepertraukiamąjį pareigūno tarnybos stažą Kalėjų departamente (Pataisos reikalų departamente prie Vidaus reikalų ministerijos arba jam

pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėje bei policijos komisariato pataisos darbų inspekcijoje) arba jam pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėje taip pat įskaitomas laikas, kurį pareigūnas šio statuto 35 straipsnio 3 dalyje ir 39 straipsnyje nustatytais atvejais buvo perkeltas į kitas pareigas, taip pat laikas, kurį pareigūnas teisės aktų nustatyta tvarka buvo paskirtas į kitas pareigas konkurso tvarka (būdu):

- 1) iki 5 metų – 2 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 2) nuo 5 iki 10 metų – 3 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 3) daugiau kaip 10 metų – 4 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

37 straipsnis. Atsiskaitymas su atleidžiamu iš tarnybos pareigūnu

Su atleidžiamu iš tarnybos pareigūnu turi būti visiškai atsiskaityta jo atleidimo dieną.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

38 straipsnis. Išbraukimas iš pareigūnų sąrašų

Mirę, žuvę, dingę be žinios pareigūnai išbraukiami iš pareigūnų sąrašų Kalėjimų departamento direktoriaus ar šiam departamentui pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės vadovo įsakymu.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ PERKĖLIMAS Į KITAS PAREIGAS

39 straipsnis. Pareigūnų perkėlimas į kitas pareigas

1. Pareigūnas gali būti perkeltas:
 - 1) į aukštesnes pareigas (jo sutikimu);
 - 2) į tolygias pareigas (jo sutikimu, atsižvelgiant į bendrus tarnybos interesus, pareigūno dalykines ir asmenines savybes, sveikatos būklę (pagal sveikatos būklės patikrinimo komisijos išvadą), amžių);
 - 3) į žemesnes pareigas (jo sutikimu, dėl pareigūnų skaičiaus mažinimo, dėl sveikatos būklės (pagal sveikatos būklės patikrinimo komisijos išvadą), atestavimo tvarka, paskyrus tarnybinę nuobaudą).
2. Įsakyme dėl pareigūno perkėlimo į žemesnes pareigas nurodoma perkėlimo priežastis.
3. Draudžiama perkelti į aukštesnes pareigas pareigūną, turintį galiojančią tarnybinę nuobaudą.
4. Esant tarnybiniam būtinumui, Kalėjimų departamento direktorius arba jam pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės vadovas gali, neperkeldamas į kitas pareigas, laikinai pavesti sau pavaldžiam pareigūnui be jo sutikimo atlikti tolygias, žemesnes arba aukštesnes pareigas tame pačiame departamente ar jam pavaldžioje toje pačioje įstaigoje ar valstybės įmonėje. Tokiu atveju pareigūnui mokamas darbo užmokestis, gautas iki laikino pavedimo.
5. Nepaprastosios padėties ar kitų ekstremalių situacijų atveju Kalėjimų departamento direktorius gali, neperkeldamas į kitas pareigas, laikinai pavesti pareigūnui be jo sutikimo atlikti tolygias, žemesnes arba aukštesnes pareigas kitoje šiam departamentui pavaldžioje įstaigoje arba valstybės įmonėje. Tokiu atveju pareigūnui mokamas darbo užmokestis, gautas iki laikino pavedimo.
6. Šio straipsnio 4 ir 5 dalyse numatyti pavedimai įforminami tam įgaliotų pareigūnų motyvuotais įsakymais.
7. Šio straipsnio 4 ir 5 dalyse numatytas laikinas pavedimas pareigūnui atlikti tolygias, žemesnes arba aukštesnes pareigas per penkerius jo tarnybos metus negali trukti ilgiau kaip vienerius metus.
8. Šio straipsnio 4 ir 5 dalių nuostatos netaikomos nėščioms moterims, taip pat moterims, turinčioms vaiką iki 7 metų, ir vyrams, vieniems auginantiesiems tokio pat amžiaus vaiką.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ GRAŽINIMAS Į TARNYBĄ IR ANKSTESNES PAREIGAS

40 straipsnis. Pareigūnų gražinimas į tarnybą ir ankstesnes pareigas

1. Pareigūnas, nesutinkantis su atleidimu iš tarnybos, nušalinimu nuo pareigų ar perkėlimu į kitas pareigas, per vieną mėnesį nuo dokumento, patvirtinančio atleidimą, nušalinimą ar perkėlimą, gavimo turi teisę kreiptis į teismą.

2. Teismas, grąžindamas neteisėtai atleistą, perkeltą ar nušalintą pareigūną į ankstesnes pareigas, išieško atlyginimą už visą priverstinės pravaikštos laiką arba atlyginimo skirtumą, kai pareigūnas ėjo mažiau apmokamas pareigas.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ DARBO UŽMOKESTIS

41 straipsnis. Tarnybos Kalėjų departamentui pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse priskyrimas pavojaingoms darbams

Pareigybių, kurias einantiems Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnams mokamos priemonos už darbą pavojaingomis darbo sąlygomis, sąrašą tvirtina Kalėjų departamento direktorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

42 straipsnis. Pareigūnų darbo užmokestis

1. Pareigūnų darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, turimą pareiginį laipsnį, kvalifikacinę kategoriją, taip pat priemonos. Priedų ir priemonų suma negali viršyti 70 procentų pareiginės algos.

2. Kalėjų departamento arba jam pavaldžios įstaigos pareigūno pareiginė alga mokama Valstybės tarnybos įstatymo, o Kalėjų departamentui pavaldžios valstybės įmonės pareigūno – Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Pareigūnams priedą už tarnybos Lietuvos valstybei stažą sudaro 3 procentai pareiginės algos už kiekvienus trejus tarnybos Lietuvos valstybei metus. Šio priedo suma negali viršyti 30 procentų pareiginės algos.

4. Kalėjų departamentui pavaldžios valstybės įmonės pareigūno tarnybos Lietuvos valstybei stažą sudaro Lietuvos valstybei išstarnautų nuo 1990 m. kovo 11 d. einant valstybės tarnautojo pareigas, įskaitant Valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 1–6 punktuose nurodytas pareigas (išskyrus savivaldybės tarybos narius, kurie nebuvo meru ir mero pavaduotoju), taip pat einant pareigūno pareigas Kalėjų departamentui (Pataisos reikalų departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos pavaldžioje valstybės įmonėje) pavaldžioje valstybės įmonėje metų skaičius. Tarnybos Lietuvos valstybei stažas skaičiuojamas nuo valstybės tarnautojo tarnybos (darbo) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose pradžios arba nuo paskyrimo (išrinkimo) į pareigas valstybės tarnyboje, taip pat nuo asmens paskyrimo į pareigūno pareigas Kalėjų departamentui (Pataisos reikalų departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos pavaldžioje valstybės įmonėje) pavaldžioje valstybės įmonėje Valstybės tarnybos įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka dienos. Tarnybos (darbo) ne vienu laikotarpiu einant valstybės tarnautojo pareigas valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose, taip pat pareigūno pareigas Kalėjų departamentui (Pataisos reikalų departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos pavaldžioje valstybės įmonėje) pavaldžioje valstybės įmonėje stažas sudedamas. Į tarnybos Lietuvos valstybei stažą taip pat įskaitomas kasmetinių, nėštumo ir gimdymo, vaikui prižiūrėti ir nemokamų atostogų laikas bei pašalpų dėl ligos ar dėl traumos gavimo laikotarpis. Į šį stažą taip pat įskaitomas ir pagal Valstybės tarnybos įstatymo 38 straipsnį suteiktų valstybės tarnautojui atostogų laikas.

5. Pareigūnams nustatomi tokie pareiginės algos priedų už turimus pareiginius laipsnius apskaičiavimo pagal Vyriausybės patvirtintą minimalią mėnesinę algą (toliau – MMA) koeficientai:

- 1) prižiūrėtoji – 0,1 MMA;
- 2) vyresniajam prižiūrėtoji – 0,15 MMA;
- 3) viršilai – 0,25 MMA;
- 4) jaunesniajam inspektoriui – 0,3 MMA;

- 5) inspektoriui – 0,35 MMA;
 - 6) vyresniajam inspektoriui – 0,4 MMA;
 - 7) tarnybos viršininko pavaduotojui – 0,45 MMA;
 - 8) tarnybos viršininkui – 0,5 MMA;
 - 9) direktoriaus pavaduotojui – 0,55 MMA;
 - 10) direktoriui – 0,6 MMA;
 - 11) generalinio direktoriaus pavaduotojui – 0,7 MMA;
 - 12) generaliniam direktoriui – 0,8 MMA.
6. Pareigūnams nustatomi tokie pareiginės algos priedai už kvalifikacinės kategorijas:
- 1) už 3 kategoriją – 15 procentų pareiginės algos;
 - 2) už 2 kategoriją – 30 procentų pareiginės algos;
 - 3) už 1 kategoriją – 50 procentų pareiginės algos.
7. Šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatyti priedai negali viršyti 55 procentų pareiginės algos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

42⁽¹⁾ straipsnis. Priemokos

1. Pareigūnams mokamos šios priemokos:
 - 1) už darbą poilsio bei švenčių dienomis ir nakties metu;
 - 2) už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis;
 - 3) už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ar papildomų užduočių, atliekamų viršijant nustatytą darbo trukmę, atlikimą. Papildomos užduotys pareigūnui turi būti suformuluotos raštu.
2. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyta priemoka negali būti mokama ilgiau kaip vienerius metus nuo jos paskyrimo. Jeigu pareigūnui ilgiau negu vienerius metus tenka dirbti šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytomis sąlygomis, laikoma, kad jos įgavo nuolatinį pobūdį. Šiuo atveju sprendžiama dėl pareigūno pareigybės aprašymo papildymo.
3. Šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytos priemokos negali viršyti 60 procentų pareiginės algos.

Statutas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

42⁽²⁾ straipsnis. Pavėluotas darbo užmokesčio ir kitų su tarnybos santykiais susijusių išmokų mokėjimas

Kai dėl Kalėjų departamento arba jam pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės kaltės pavėluotai išmokamas darbo užmokestis ar kitos su tarnybos santykiais susijusios išmokos, kartu su jomis pareigūnui išmokami įstatymų nustatyto dydžio delspinigiai.

Statutas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

43 straipsnis. Neteko galios nuo 2003 m. gegužės 21 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

44 straipsnis. Pareigūnų kvalifikacinės kategorijos ir jų suteikimo tvarka

1. Pareigūnams, atsižvelgiant į jų tarnybinės veiklos rezultatus, dalykines savybes, profesinius įgūdžius ir administracinius gebėjimus, gali būti suteiktos kvalifikacinės kategorijos. Kvalifikacinės kategorijos yra 3: aukščiausia yra 1 kvalifikacinė kategorija, žemiausia – 3 kvalifikacinė kategorija.
2. Kvalifikacinės kategorijas, atsižvelgdami į kvalifikacijos vertinimo komisijos siūlymą, gali suteikti:
 - 1) Kalėjų departamento direktoriui – teisingumo ministras;
 - 2) Kalėjų departamento pareigūnams, šiam departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių direktoriams, jų pavaduotojams ir tarnybų vadovams – Kalėjų departamento direktorius;
 - 3) kitiems Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnams – atitinkamai šių įstaigų ir valstybės įmonių direktoriai.
3. Priimant pareigūnus į pareigas, jiems gali būti suteikiama 3 kvalifikacinė kategorija, atsižvelgiant į jų kvalifikaciją, profesinius gebėjimus ir darbo patirtį.

4. Jeigu iki priėmimo į pareigūno pareigas asmeniui pagal Valstybės tarnybos įstatymą buvo suteikta 3, 2 ar 1 kvalifikacinė klasė arba pagal pareigūnų statusą reglamentuojančius teisės aktus buvo suteikta 3, 2 ar 1 kvalifikacinė kategorija, jos, atsižvelgiant į jų kvalifikaciją, profesinius gebėjimus ir darbo patirtį, gali būti atitinkamai prilyginamos Kalėjų departamento arba jam pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės pareigūnams suteikiamoms kvalifikacinėms kategorijoms.

5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse numatytais atvejais pareigūnui kvalifikacinę kategoriją gali suteikti šį pareigūną į pareigas priimančio asmuo.

6. Kalėjų departamento direktoriaus tarnybinę veiklą per kalendorinius metus vertina teisingumo ministro įsakymu sudaryta kvalifikacijos vertinimo komisija. Kalėjų departamento pareigūnų, šiam departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių direktorių, jų pavaduotojų ir tarnybų vadovų tarnybinę veiklą per kalendorinius metus vertina Kalėjų departamento direktoriaus įsakymu sudaryta kvalifikacijos vertinimo komisija. Kitų Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų tarnybinę veiklą per kalendorinius metus vertina šių įstaigų ir valstybės įmonių direktorių įsakymais sudarytos kvalifikacijos vertinimo komisijos.

7. Kvalifikacijos vertinimo komisija sudaroma dvejais metams. Kvalifikacijos vertinimo komisija susideda iš 5 asmenų.

8. Apie būsimą tarnybinės veiklos vertinimą Teisingumo ministerijoje, Kalėjų departamente, šiam departamentui pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėje ne vėliau kaip prieš 20 darbo dienų iki tarnybinės veiklos vertinimo pradžios pranešama pareigūnui.

9. Kvalifikacijos vertinimo komisija pareigūno tarnybinę veiklą gali įvertinti arba labai gerai, arba gerai, arba nepatenkinamai.

10. Kvalifikacijos vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno tarnybinę veiklą labai gerai, teisingumo ministrui, Kalėjų departamento direktoriui, šiam departamentui pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės direktoriui siūlo:

- 1) suteikti pareigūnui kvalifikacinę kategoriją, jeigu ji dar nebuvo suteikta;
- 2) suteikti pareigūnui aukštesnę kvalifikacinę kategoriją;
- 3) palikti tą pačią (aukščiausią) kvalifikacinę kategoriją ir gaunamą priedą už kvalifikacinę kategoriją.

11. Pareigūnui, kurio tarnybinę veiklą kvalifikacijos vertinimo komisija įvertino gerai, paliekama ta pati kvalifikacinė kategorija.

12. Kvalifikacijos vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno tarnybinę veiklą nepatenkinamai, teisingumo ministrui, Kalėjų departamento direktoriui, šiam departamentui pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės direktoriui siūlo:

- 1) tobulinti pareigūno kvalifikaciją;
- 2) suteikti pareigūnui žemesnę kvalifikacinę kategoriją;
- 3) tuo atveju, jeigu pareigūnas turi 3 kvalifikacinę kategoriją, ją panaikinti.

13. Pareigūnų kvalifikacinių kategorijų suteikimo tvarką, taip pat konkrečius reikalavimus kvalifikacinėms kategorijoms gauti nustato ir kvalifikacijos vertinimo komisijos nuostatus tvirtina teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

45 straipsnis. Neteko galios nuo 2003 m. gegužės 21 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ SOCIALINĖS GARANTIJOS

46 straipsnis. Pareigūnų pensijos

Pareigūnų aprūpinimo pensijomis tvarką nustato Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas ir kiti įstatymai.

47 straipsnis. Pareigūnų atostogos

1. Nustatoma tokia kasmetinių atostogų trukmė pareigūnams, atsižvelgiant į pareigūno tarnybos stažą:

- 1) 30 kalendorinių dienų – ištarnavusiems iki 10 metų;
- 2) 35 kalendorinės dienos – ištarnavusiems nuo 10 iki 15 metų;
- 3) 40 kalendorinių dienų – ištarnavusiems nuo 15 iki 20 metų;
- 4) 45 kalendorinės dienos – ištarnavusiems daugiau kaip 20 metų.

2. Pareigūnams, dirbantiems gydymo-pataisos namuose, kuriuose bausmę atlieka asmenys, nuteisti laisvės atėmimu ir sergantys infekcinėmis ligomis, kasmetinių atostogų trukmė, nustatyta šio straipsnio 1 dalyje, pailginama 10 kalendorinių dienų. Šia atostogų lengvata taip pat naudojasi Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų specialių skyrių, kuriuose laikomi infekcinėmis ligomis sergantys asmenys, pareigūnai.

3. Kitas atostogų rūšis ir trukmė bei jų suteikimo pareigūnams tvarką nustato šis statutas ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

47⁽¹⁾ straipsnis. Pareigūnų tarnybos stažas

1. Pareigūno tarnybos stažas (toliau – tarnybos stažas) skaičiuojamas tarnybos pradžia laikant jo priėmimo į tarnybą datą, į tarnybos stažą papildomai įskaitant (tarp jų ir laikotarpius, buvusius iki 1990 m. kovo 11 d.):

1) faktinį tarnybos vidaus reikalų, krašto apsaugos, valstybės saugumo, prokuratūros sistemose, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Kalėjų departamente (Pataisos reikalų departamente prie Vidaus reikalų ministerijos bei jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse), jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse bei Lietuvos muitinėje laiką nuo paskyrimo į pareigūno pareigas ar kario statuso įgijimo dienos;

2) darbo įstaigose bei organizacijose laiką, jeigu pareigūnas buvo nusiųstas dirbti į jas, būdamas įtrauktas į Vidaus reikalų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos kadro rezervą, Valstybės saugumo departamento pareigūnų (kadro) rezervą, Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų (personalo) rezervą;

3) nuteisto pareigūno ar kario bausmės atlikimo laiką, jeigu vėliau jis išteisintas;

4) faktinį tarnybos kitų valstybių ginkluotose pajėgose, pasienio tarnyboje, vidaus reikalų ir kitose tarnybose (išskyrus tarnybą naikintojų būriuose ir batalionuose) laiką – Vyriausybės nustatyta tvarka;

5) darbo policijoje (milicijoje), Valstybės sienos apsaugos tarnyboje, vidaus tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros sistemose, Kalėjų departamente (Pataisos reikalų departamente prie Vidaus reikalų ministerijos bei jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse) bei jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse laiką Darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau tos pareigos priskirtos pareigūno pareigoms;

6) darbo laiką, dirbtą profesionaliosios priešgaisrinės apsaugos padalinio vadovu, gaisrininku, gaisrininku vairuotoju Darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau šis darbuotojas buvo paskirtas statutiniu priešgaisrinės apsaugos pareigūnu;

7) vieną tarnybos ar darbo dieną Lietuvos Respublikos krašto apsaugos departamento struktūriniuose padaliniuose nuo 1990 m. balandžio 25 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d., Valstybės saugumo departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sistemoje nuo 1990 m. kovo 26 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d. ir Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriuje nuo 1990 m. birželio 8 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d. – įskaitant kaip 3 tarnybos dienas;

8) asmeniui, pradėjusiam tarnauti ar dirbti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje, ir asmeniui, pradėjusiam tarnauti ar dirbti Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriuje iki 1991 m. gruodžio 31 d., taip pat Valstybės saugumo departamente prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuo 1990 m. kovo 26 d. iki 1991 m. gruodžio 2 d. ir Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo tarnyboje nuo 1991 m. gruodžio 2 d. iki 1991 m. gruodžio 31 d., – 80 procentų iki šio laiko turėto darbo stažo;

9) mokymosi vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose, specialiosiose vidurinėse, aukštesniosiose Lietuvos Respublikos policijos (vidaus reikalų), saugumo bei karo mokyklose laiką. Mokymosi tokiose pat kitų valstybių mokyklose laikas gali būti įskaitytas į tarnybos stažą Vyriausybės nustatyta tvarka. Į tarnybos stažą taip pat įskaitoma pusė mokymosi

kitose aukštesniose, aukštesniose ir specialiosiose vidurinėse mokyklose laiko, jeigu jas baigę asmenys yra priimti į tarnybą per 3 mėnesius, neįskaitant ligos, nėštumo ir gimdymo atostogų, taip pat būtiniosios tarnybos kariuomenėje ar dalyvavimo kariniuose mokymuose trukmės;

10) vieną tarnybos dieną tarptautinių organizacijų misijose Vyriausybės siuntimu: taikos įvedimo misijose – kaip 3 tarnybos dienas, taikos palaikymo misijose ir patarėjų bei stebėtojų misijose – kaip 2 tarnybos dienas;

11) pareigūno laikinojo nedarbingumo laiką, kasmetinių, papildomų, nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros, mokymosi ir nemokamų atostogų laiką, taip pat buvimo Vidaus reikalų ministerijos personalo žinioje laiką;

12) tarnybos stažą, numatytą Valstybės tarnybos įstatymo 42 straipsnyje, einant valstybės tarnautojo pareigas.

2. Tarnybos stažas, kai ne vienu metu pareigūnas eina pareigas, sudedamas.

3. Atsižvelgiant į tarnybos stažą, pareigūnui nustatoma šio statuto 47 straipsnyje nurodytų kasmetinių atostogų trukmė.

Statutas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

48 straipsnis. Neteko galios nuo 2003 m. gegužės 21 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

49 straipsnis. Pareigūnų kompensacijos

1. Pareigūno, žuvusio einant tarnybines pareigas arba jeigu tai susiję su tarnyba Kalėjimų departamente arba jam pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėse, šeimai išmokama vienkartinė dešimties metų (120 mėnesių) žuvusio pareigūno darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Ši kompensacija lygiomis dalimis išmokama kiekvienam žuvusiojo pareigūno šeimos nariui. Žuvusysis laidojamas valstybės lėšomis.

2. Pareigūno, žuvusio einant tarnybines pareigas arba jeigu tai susiję su tarnyba Kalėjimų departamente arba jam pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėse, šeimos nariais laikomi sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (itėviai), žuvusiojo vaikas (vaikai), gimęs (gimę) po jo mirties.

3. Pareigūnui, sužeistam einant tarnybines pareigas arba jeigu tai susiję su tarnyba Kalėjimų departamente arba jam pavaldžioje įstaigoje ar valstybės įmonėse, atsižvelgiant į kūno sužalojimo sunkumą, kurį nustato atitinkama medicininės ekspertizės komisija, išmokama kompensacija:

1) dėl sužalojimo tapusiam I grupės invalidu - 60 jo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio;

2) dėl sužeidimo tapusiam II grupės invalidu - 48 jo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio;

3) dėl sužeidimo tapusiam III grupės invalidu - 36 jo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio;

4) sunkaus ar apysunkio kūno sužalojimo atveju - 24 jo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio;

5) lengvo kūno sužalojimo atveju - 12 jo vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio.

4. Pareigūno žuvimo arba sužeidimo atvejais, numatytais šio straipsnio 1 ir 3 dalyse, kompensacijos dydis apskaičiuojamas pagal įvykio metu gautą jo darbo užmokesį.

5. Pareigūnams kompensuojama padaryta materialinė žala, kurią jie patyrė ryšium su tarnyba ir kuri yra nustatyta įgalioto pareigūno ar valstybės institucijos tyrimo metu. Ši kompensacija išmokama Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

50 straipsnis. Draudimo išmokų ir kompensacijos nemokėjimas

Draudimo išmokos ir kompensacijos pareigūnams nemokamos, jeigu:

1) pareigūnas žuvo arba susižalojo darydamas tyčinę nusikalstamą veiką;

2) pareigūnas žuvo arba susižalojo dėl apsvaigimo nuo alkoholio, toksinių, psichotropinių ar narkotinių medžiagų;

3) pareigūnas nusižudė, kėsinosi nusižudyti ar tyčia save sužalojo;

4) pareigūnas žuvo arba susižalojo dėl autoavarijos, vairuodamas transporto priemonę, kai neturėjo teisės ją vairuoti, arba perdavė ją vairuoti asmeniui, apsvaigusiam nuo alkoholio, toksinių, psichotropinių ar narkotinių medžiagų, arba neturinčiam teisės ją vairuoti;

5) pareigūno sveikata sutriko ar jis mirė dėl ligos ir tai nesusiję su tarnybinių pareigų atlikimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

51 straipsnis. Pareigūnų sveikatos priežiūra

Pareigūnai draudžiami privalomuoju sveikatos draudimu Sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

52 straipsnis. Pareigūnų aprūpinimas gyvenamosiomis patalpomis ir perkėlimo išlaidų atlyginimas

1. Pareigūnams, paskyrimo vietoje neturintiems gyvenamosios patalpos, įstatymų nustatyta tvarka gali būti suteikiamos tarnybinės gyvenamosios patalpos.

2. Kol pareigūnui bus suteikta tarnybinė gyvenamoji patalpa arba kol jis apsirūpins gyvenamąja patalpa, Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti kompensuojama dalis gyvenamosios patalpos nuomos išlaidų.

3. (Neteko galios nuo 2003 m. gegužės 21 d.)

4. Pareigūnams ir jų šeimos nariams Vyriausybės nustatyta tvarka atlyginamos perkėlimo tarnauti į kitą vietovę išlaidos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

53 straipsnis. Pareigūnų darbo ir poilsio laikas

1. Normali pareigūnų darbo trukmė negali būti ilgesnė kaip 40 valandų per savaitę. Jeigu Kalėjų departamento arba jam pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės vadovybė paveda, pareigūnai gali dirbti ilgiau negu nustatyta darbo savaitės valandų norma. Už tai jiems papildomai mokama Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Pagal Kalėjų departamento direktoriaus arba šiam departamentui pavaldžios įstaigos ar valstybės įmonės vadovo iš anksto patvirtintą grafiką pareigūnai privalo budėti, kad esant būtinumui juos būtų galima išskviesti neatidėliotiniams veiksams atlikti. Budėjimo metu pareigūnas turi būti namuose arba kitoje iš anksto aptartoje vietoje ne darbo laiku. Budėjimo laikas prilyginamas ne mažiau kaip trečdaliui darbo laiko. Už budėjimą per artimiausias 10 dienų suteikiamas poilsio laikas tokios pat trukmės kaip darbo laikui prilygintas budėjimo laikas.

3. Pareigūnų darbo ir poilsio režimą nustato Kalėjų departamento direktorius.

54 straipsnis. Kitos pareigūnų socialinės garantijos

1. Pareigūnams taikomos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatytos socialinės garantijos.

2 dalies redakcija iki 2005 m. kovo 1 d.:

2. Laikinojo nedarbingumo laikotarpiu pareigūnui iš darbo užmokesčio fondo mokama ne mažiau kaip 80 procentų ir ne daugiau kaip 100 procentų laikinojo darbingumo netekimo mėnesį jam nustatyto darbo užmokesčio Kalėjų departamento direktoriaus nustatyta tvarka. Nėštumo ir gimdymo atostogų metu pareigūnui mokamas vidutinis darbo užmokestis, apskaičiuotas pagal 3 paskutinius mėnesius, einančius prieš nėštumo ir gimdymo atostogų suteikimo mėnesį. Vaiko priežiūros atostogų metu, kol vaikui sukaks vieneri metai, pareigūnui mokama 60 procentų vidutinio darbo užmokesčio, apskaičiuoto pagal 3 paskutinius mėnesius, einančius prieš nėštumo ir gimdymo atostogų suteikimo mėnesį.

2 dalies redakcija nuo 2005 m. kovo 1 d.:

2. Laikinojo nedarbingumo bei nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu pareigūnams mokamas Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuotas vidutinis jų darbo užmokestis, o vaiko

priežiūros, kol jam sueis vieni metai, atostogų laikotarpiu – 70 procentų šia tvarka apskaičiuoto vidutinio jų darbo užmokesčio.

Pastaba. Pareigūnams, esantiems vaiko priežiūros, kol jam sueis vieni metai, atostogose, pagal šio įstatymo nuostatas apskaičiuota 70 procentų vidutinio jų darbo užmokesčio suma yra mažesnė nei mokėta iki šio įstatymo įsigaliojimo, toliau mokama anksčiau nustatyto dydžio suma.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

Nr. [X-124](#), 2005-02-15, Žin., 2005, Nr. 28-876 (2005-02-26)

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

KALĖJIMŲ DEPARTAMENTO IR JAM PAVALDŽIŲ

ĮSTAIGŲ FINANSAVIMAS IR TECHNINIS APRŪPINIMAS

55 straipsnis. Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų finansavimas

Kalėjų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos, veikiančios pagal Biudžetinių įstaigų įstatymą, finansuojamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

56 straipsnis. Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų aprūpinimas šaunamaisiais ginklais ir specialiosiomis priemonėmis

1. Kalėjų departamentas ir jam pavaldžios įstaigos šaunamuosius ginklus, šaudmenis ir specialiąsias priemones įsigyja įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Šaunamieji ginklai, šaudmenys ir specialiosios priemonės saugomos bei išduodamos Kalėjų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose Kalėjų departamento direktoriaus nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57 straipsnis. Kalėjų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių veiklos kontrolė

Kalėjų departamento bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių veiklą kontroliuoja Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytos valstybės institucijos bei pareigūnai.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1545](#), 2003-04-29, Žin., 2003, Nr. 49-2158 (2003-05-21)

TARNYBOS KALĖJIMŲ DEPARTAMENTE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS STATUTO 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 21, 22, 23, 24, 28, 32, 36, 37, 41, 42, 44, 47, 50, 51, 52, 54, 56 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, STATUTO PAPILDYMO 42(1), 42(2), 47(1) STRAIPSNIAIS IR 43, 45, 48 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šio Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis ir 32 straipsnis įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymu (Žin., 2002, Nr. [13-467](#)), t. y. nuo 2003 m. liepos 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-124](#), 2005-02-15, Žin., 2005, Nr. 28-876 (2005-02-26)

TARNYBOS KALĖJIMŲ DEPARTAMENTE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS STATUTO 54 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. kovo 1 d.

Jeigu pareigūnams, esantiems vaiko priežiūros, kol jam sueis vieni metai, atostogose, pagal šio įstatymo nuostatas apskaičiuota 70 procentų vidutinio jų darbo užmokesčio suma yra mažesnė nei mokėta iki šio įstatymo įsigaliojimo, toliau mokama anksčiau nustatyto dydžio suma.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2005-03-02)

autrap@lrs.lt